

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO
w Liceum Ogólnokształcącym im. Juliusza Słowackiego w Grodzisku Wielkopolskim
na rok szkolny 2018/2019

1. Ocena zapotrzebowania na WSDZ w Liceum Ogólnokształcącym im. Juliusza Słowackiego w Grodzisku Wielkopolskim

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w szkole obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. System ten określa rolę i zadania osób odpowiedzialnych w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy. WSDZ jest częścią planu wychowawczego szkoły i jest włączony do Statutu szkoły. Adresatami projektu są uczniowie, ich rodzice, nauczyciele i instytucje wspomagające proces doradczy. Dobrze przygotowany uczeń do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który wie jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, ma plany na przyszłość.

2. Podstawa prawna WSZD

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz.U. 2004 nr 256 poz. 2572 z późniejszym zmianami)
- Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.: (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290 i 1669)
- Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2018 poz. 1675)
- Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2017 poz. 703)
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591)

3. Założenia i cele WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowiącym sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia;
- na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
- na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, poziom inteligencji, zainteresowania, zdolności), umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości i normy, czynniki emocjonalne, zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ rodziny, aktywność własna jednostki;

- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka;
- działania w ramach WSDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły;
- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną);
- WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

Cele programu WSDZ:

Przygotowanie uczniów do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia i zawodu. Cel główny wykazuje konieczność kształcenia u uczniów konkretnych umiejętności i dyspozycji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych. Jest zobowiązaniem całej społeczności szkolnej do systematycznych oddziaływań wychowawczo – doradczych.

Cele szczegółowe

Uczniowie :

- rozwijają umiejętności pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych;
- wiedzą, jak się uczyć i rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty;
- posiadają informacje o zawodach z najbliższego otoczenia; ;

Nauczyciele:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje;
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów;
- znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół, zasady rekrutacji;
- włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.

Rodzice:

- znają swoje dziecko;
- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”;
- znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu;
- wiedzą, gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych;

- angażują się w pracę doradczą szkoły (np. prezentują swoje zawody, zakłady pracy).

4. Program Doradztwa Zawodowego

- **Obszary**

Obszar 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów oraz rodziców na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej

Obszar 2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia

Obszar 3. Prowadzenie różnorodnych zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej

Obszar 4. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę/placówkę

Obszar 5. Współpraca z innymi nauczycielami, rodzicami oraz instytucjami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego

- **Moduły**

Poznanie siebie. Uczeń analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno - zawodowych

Rynek edukacyjny/uczenie się przez całe życie. Uczeń analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji.

Planowanie własnego rozwoju. Uczeń ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej.

5. Plan i harmonogram działań na rok szkolny 2018/2019 dla klasy I-III LO w Grodzisku WLKP

Obszar / moduł	Zadanie	Osoba odpowiedzialna	Odbiorcy	Termin realizacji	Efekty (cele)	Metody i formy pracy
Obszar 5	Zapoznanie Rady Pedagogicznej z Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Edukacyjno - Zawodowego	Koordinator Doradztwa Zawodowego	Rada Pedagogiczna	do 30.10.2018	Poszczególni nauczyciele znają swoje zadania i obowiązki w ramach doradztwa zawodowego	Rada szkoleniowa
Obszar 5	Zapoznanie Rodziców z WZDZ	Wychowawcy klas	Rodzice uczniów klas	07.11.2018		Zebranie dla rodziców
Obszar 5	Spotkanie wychowawców klas – wymiana ciekawych ćwiczeń i scenariuszy na lekcje z zakresu rozwijania kompetencji miękkich	Koordinator Doradztwa Zawodowego	Nauczyciele	07.11.2018		Wymiana doświadczeń
Obszar 3/ Poznanie siebie; Świat zawodów i rynek pracy; Rynek edukacyjny / uczenie się przez całe życie, Planowanie własnego rozwoju	Prowadzenie zajęć z doradztwa zawodowego, zgodnie ze scenariuszem zajęć z pakietu „Kariera na maksa” (materiały dydaktyczne Ośrodka Rozwoju Kompetencji Edukacyjnych)	Wychowawcy klas podczas zajęć z wychowawcą	Uczniowie klas I-III	Cały rok szkolny		Zajęcia grupowe prowadzone metodą warsztatową
Obszar 3/ Poznanie siebie; Planowanie własnego rozwoju	Realizacja cyklu zgodnie ze scenariuszem zajęć z pakietu „Kariera na maksa”	Wychowawcy klas podczas zajęć z wychowawcą	Uczniowie klas I-III	Cały rok szkolny		Zajęcia grupowe prowadzone metodą warsztatową
Obszar 2/ Świat zawodów i rynek pracy; Rynek edukacyjny / uczenie się przez całe życie	Stworzenie w bibliotece półki doradczej z folderami wszystkich szkół wyższych i ofertami urzędu pracy	Bibliotekarz,	Wszyscy uczniowie, rodzice	Cały rok szkolny		Gromadzenie i udostępnianie materiałów dotyczących wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej/ zawodowej

Obszar / moduł	Zadanie	Osoba odpowiedzialna	Odbiorcy	Termin realizacji	Efekty (cele)	Metody i formy pracy
Obszar 3/ Świat zawodów i rynek pracy	Realizacja tematyki z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego na poszczególnych lekcjach (zgodnie z podstawą programową)	Nauczyciele przedmiotów	Klasy I-III	Cały rok szkolny		
Obszar 3/ Planowanie własnego rozwoju	Spotkania z absolwentami szkoły	Wychowawcy klas	Klasy III	Cały rok szkolny		Spotkania w szkole
Obszar 4/ Rynek edukacyjny	Przekazanie informacji na temat przebiegu egzaminu maturalnego i zasad rekrutacji na studia	Wychowawcy klas	Rodzice uczniów klas III	Pierwszy semestr		Spotkanie z rodzicami
Obszar 3/ Świat zawodów i rynek pracy	Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów	Wychowawcy i nauczyciele przedmiotów	Uczniowie klasy I-III	Cały rok szkolny		Spotkania z przedstawicielami zawodów, wycieczki do zakładów pracy
Obszar 5	Szkolenie dla nauczycieli: Wplatanie treści doradczych w lekcje przedmiotowe	Dyrektor szkoły	Nauczyciele			Warsztat dla nauczycieli
Obszar 1	Przekazanie informacji na temat przebiegu egzaminu maturalnego i zasad rekrutacji na studia	Dyrektor szkoły, nauczyciele przedmiotów, wychowawcy klas	Uczniowie klas I-III			Rozmowa
Obszar 3/ Świat zawodów i rynek pracy	Wydarzenie: „Festiwal zawodów”	Wychowawcy klas,	Uczniowie klas I-III	Marzec/kwiecień 2019		Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów i szkół wyższych
Obszar 1/ Poznanie siebie	Zajęcia dla uczniów – jak radzić sobie ze stresem na egzaminie	Psycholog, wychowawcy klas	Uczniowie klas I-III	Cały rok szkolny		Warsztat

Obszar / moduł	Zadanie	Osoba odpowiedzialna	Odbiorcy	Termin realizacji	Efekty (cele)	Metody i formy pracy
Obszar 3/ Rynek edukacyjny / uczenie się przez całe życie	Udział w targach edukacyjnych w Poznaniu „Salon maturzystów”	Wychowawcy klas	Uczniowie klasy III	Wrzesień 2018		Wycieczka szkolna
Obszar 3/ Rynek edukacyjny	Udział w spotkaniach z przedstawicielami szkół wyższych, wizyty w uczelniach wyższych	Wychowawcy klas , nauczyciele przedmiotów	Uczniowie klasy I-III	Cały rok szkolny		Spotkania w szkole i wycieczki na uczelnie
Obszar 1	Przeprowadzenie ewaluacji w zakresie doradztwa zawodowego	Koordynator doradztwa zawodowego, wychowawcy klas	Uczniowie klas I-III, rodzice, nauczyciele	VI 2019		Ankiety dla 3 grup odbiorców
Obszar 1	Opracowanie wyników diagnozy	Koordynator doradztwa zawodowego		VI 2019		

6. Formy, metody realizacji działań doradczych

Formy działań adresowane do uczniów:

- Zajęcia „Doradztwo zawodowe”
- Diagnoza i analiza potrzeb uczniów na podstawie obserwacji, wywiadów, ankiet
- Diagnoza i analiza potrzeb uczniów na podstawie testów doradczych
- Indywidualne konsultacje i porady
- Warsztaty grupowe ukierunkowane na zwiększanie samoświadomości, rozwój kompetencji uczniów oraz dokonywanie świadomych wyborów edukacyjnych/ zawodowych
- Warsztaty grupowe ukierunkowane na rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie sprawnego poruszania się po rynku pracy
- Koła zainteresowań
- Realizowanie elementów doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu
- Zajęcia grupowe umożliwiające poznanie różnych zawodów i związanych z nimi wymagań
- Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów
- Spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych/ uczelni
- Organizowanie wizyt w firmach, w których znajdują się stanowiska pracy adekwatne do zawodów wybieranych przez uczniów;
- Organizowanie wizyt umożliwianie udziału w targach pracy;
- Umożliwianie udziału w targach edukacyjnych
- Wyjścia i wycieczki szkolne
- Gromadzenie i udostępnianie materiałów dotyczących wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej/zawodowej
- Udział uczniów w konkursach
- Działanie Szkolnego Koła Wolontariatu, samorządu szkolnego
- Wykłady i prelekcje
- Projekty edukacyjne
- Prowadzenie Szkolnego Centrum Kariery/ Doradztwa Zawodowego

Formy działań adresowane do rodziców:

- Diagnoza i analiza potrzeb rodziców na podstawie obserwacji, wywiadów, ankiet
- Prezentacja założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów
- Wykłady i prelekcje zgodnie ze zdiagnozowanym zapotrzebowaniem rodziców
- Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach
- Warsztaty/ szkolenia/ spotkania służące pogłębianiu wiedzy rodziców dotyczącej wspomagania dzieci
- Indywidualne konsultacje i porady

Formy działań adresowane do nauczycieli:

- Utworzenie i zapewnienie ciągłości działania Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego zgodnie ze statutem szkoły
- Diagnoza i analiza potrzeb nauczycieli na podstawie obserwacji, wywiadów, ankiet
- Tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą
- Tworzenie warunków do nabywania i aktualizowania wiedzy doradczej, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami
- Udostępnianie zasobów i materiałów doradczych

Metody w stosowane w pracy doradczej to:

- Aktywizujące problemowe - burza mózgów, dyskusja.
- Metoda dramy - inscenizacje i odgrywanie ról.
- Metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy).
- Metody audiowizualne - filmy edukacyjne, zasoby Internetu i programy multimedialne,
- prezentacje multimedialne.
- Treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki.

7. Efekty wynikające z wdrożenia WSDZ w Szkole

- Kształtowanie aktywności zawodowej uczniów.
- Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
- Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły a potem pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów